AVİM Yorum • No: 2023 / 34 • Eylül 2023

BMGK'DA KARABAĞ TARTIŞMALARI VE BAZI ÇEVRELERDE OLUŞTURDUĞU YANKILAR

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki Laçın Yolunun rejimi üzerindeki anlaşmazlık devam etmektedir. Hatırlanacağı üzere iki ülke arasında yaşanan 2020 Karabağ Savaşı sonrasında imzalanan mutabakat metninin 6. Maddesinde şu belirtilmektedir:

> [☀ Laçın koridoru (5km çapında) Dağlık Karabağın Ermenistanla bağını garanti edecek ve aynı zamanda Şuşayı etkilemeyecek şekilde, Rusya Federasyonu barış gücünün kontrolünde kalacaktır [☀ Azerbaycan Cumhuriyeti vatandaşların, araçların ve malların Laçın koridoru boyunca her iki yönde hareket güvenliğini garanti eder.

Geçtiğimiz aylarda Azerbaycanın yasadışı ticaret ve silah kaçaklığı nedeniyle Laçın Yolunun Ermenistan sınırına gümrük denetim noktası kurması Ermenistan tarafından bahsi geçen maddenin ihlali olarak yorumlanmıştır. İki ülke arasında ortaya çıkan bu gerilim büyüyerek devam etmiştir. Bu bağlamda Ermenistan Azerbaycanı Hankendiye ilaç ve gıda erişimini engellemek ve bir insanlık dramına yol açmakla suçlamıştır. Azerbaycan ise Ermenistanın söz konusu iddialarının asılsız olduğunu beyan etmiştir. Bu gelişmeler üzerine Ermenistan hükümeti konuyu acil toplantı çağrısı ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin (BMGK) önüne taşımıştır.

BMGK toplantısında söz alan Ermenistan Dışişleri Bakanı Ararat Mirzoyan, Azerbaycanın söz konusu durumu bir savaş yöntemi olarak kullandığını iddia etmiştir. Mirzoyan BMGKya, uluslararası hukuk tarafından yasaklanan sivillerin aç bırakılmasını bir savaş yöntemi olarak kullanmasını kınamasını bekliyoruz çağrısında bulunmuştur.

Toplantıya başkanlık eden Amerika Birleşik Devletleri temsilcisi söz konusu koşullar altında gıda, ilaç vb. maddelerin serbest geçişlerinin engellenmemesi gerektiğini ve ticari ve insani geçişlerin tamamına izin verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.[1] Toplantıya katılan Avrupa Birliği temsilcisi ise daha önce AB Başkanı Joseph Borell ve Azerbaycanlı yetkililer tarafından dile getirilen "insani yardımların Ağdam-Hankendi yolu üzerinden iletilmesi" teklifinin tersi şekilde söz konusu yolun hiçbir şekilde Laçın Yoluna alternatif olamayacağını ve dolayısıyla Laçın Yolunun açılmasının gerekliliğini savunmuştur.[2] Geçtiğimiz aylarda Laçın Yolu üzerinden yaptığı sevkiyat sırasında araçlarıyla kaçak eşya taşındığı tespit edilen Kızılhaç örgütünün temsilcisi insani yardım konusunda Laçın ya da

başka uygun bir rota üzerinden sivillere yardım götürülmesinin gerekliliğine dikkat çekmiştir.[3] Öte yandan Azerbaycan, Ermenistan ve Rusya arasında yapılan 9 Kasım 2020 anlaşmasına göre bölgede barış gücü bulunduran Rusya, Ağdam ve Laçın Yollarının paralel olarak açılması tekliflerinde bulundukları bilgisini vermiştir.

Söz konusu toplantıda Azerbaycan temsilcisi ise Ermenistan tarafından öne sürülen iddiaların asılsız bilgilere dayanan politik bir propaganda olduğunu belirtmiştir. Nitekim Ermenistanın geçtiğimiz aylarda benzer amaçlarla Azerbaycanın sınırda kurduğu denetim noktasının kaldırılmasıyla ilgili Uluslararası Ceza Divanı nezdinde açtığı davanın da haklı bulunmadığını söylemiştir. Azerbaycanın egemenlik ve toprak bütünlüğü ilkeleri çerçevesinde hareket ettiğini hatırlatmıştır.[4] Azerbaycan; Karabağda kıtlık yaşandığı iddiasına cevaben oradaki restoran ve kafelerde son günlerde çekilerek kullanıcılar tarafından sosyal medyaya yüklenmiş fotoğrafları göstererek durumun yansıtıldığı gibi olmadığını ifade etmiştir.[5] Sonuç olarak BMGKdan Ermenistanın iddialarıyla ilgili herhangi bir karar çıkmamıştır.

BMGK nezdindeki bu girişim Ermenistanın ilk girişimi değildir. Geçtiğimiz yılın Aralık ayında da Ermenistan BMGKya başvuru yaparak Azerbaycanın üçlü mutabakatı ihlal ettiğini ve Laçın Koridorunun Azerbaycan tarafından bloke edildiğini iddia etmiştir.[6] Söz konusu başvuru yapıldığı dönem Azerbaycanlı aktivistler Laçın Yolu üzerinde Ermeni ayrılıkçı yönetiminin Azerbaycan doğal kaynaklarını tahrip etmesini protesto etmek amacıyla gösteriler düzenledikleri dönemdir. Ancak BMGKdan bağlayıcı nitelikte bir karar çıkmamıştır.

Ermeni basınındaki bazı çevreler BMGKdan Ermenistan lehine bir karar çıkmamasını Ermenistan hükümetinin başarısızlığı olarak yorumlamışlardır. BMdeki toplantıda önceden iyi hazırlık yapılmış bir metin sunamadıklarını, toplantıda Ermenistanın iddialarının temelsiz göründüğünü, bu nedenle tam bir başarısızlık olduğunu dile getiren çevreler olmuştur.[7] Kimi çevreler ise geleceğin Ermenistan lehine olacağına, çünkü ilk defa Azerbaycanın BM karşısında kendisini savunmak durumunda kaldığını söylemektedir.[8] Her iki yorumdan da Ermeni tarafının Laçın üzerindeki anlaşmazlığı çözümsüzlüğe sürüklemek niyetinde oldukları anlaşılmaktadır. Böylelikle Karabağdaki Ermenilerin ayrılıkçı isteklerinin desteklenebileceği bir uluslararası ortam yaratma hayallerinin devam ettiği görülmektedir.

Azerbaycan ise Kızılhaç örgütünün BMGK toplantısında bulunduğu çağrıya kulak tıkamamış ve Ağdam üzerinden yardım konvoylarını harekete geçirmiştir. Uluslararası bir insani yardım kuruluşu olan Kızılay aracılığıyla Ağdam Yolu üzerinden Hankendinde bulunan Ermeni yerleşimcilere hububat yardımı göndermek istemiş[9], ancak konvoyun geçişi Ermeni ayrılıkçıların isteği ile Rus Barış gücü tarafından engellenmiştir. Söz konusu durum iddia edilen insani durumun siyasi amaçlarla bilinçli bir şekilde istismar edildiğine işaret etmektedir.

**Görsel: Azerbaycan BM Daimi Temsilcisi Yaşar Aliyev ise Erivanın iddialarını reddetti. Dağlık Karabağda yaşayan Ermenilerin sosyal medyada paylaştığı fotoğrafları kanıt gösteren Aliyev, insanların açlıktan öldüğü söyleminin gerçeği yansıtmadığını, yapılan paylaşımlarda insanların kafelerde kek ve kurabiye yediklerini ve gayet iyi şartlarda*

yaşadıklarını söyledi. – Kaynak: Hürriyet

[1] Lachin Corridor Must Be Reopened for Humanitarian Aid, Security Council Hears, as Speakers Urge Armenia, Azerbaijan to Normalize Relations, *United Nations*, August 16, 2023, https://press.un.org/en/2023/sc15384.doc.htm.

[2] Lachin Corridor Must Be Reopened for Humanitarian Aid…, United Nations.

[3] Lachin Corridor Must Be Reopened for Humanitarian Aid…, United Nations.

[4] Lachin Corridor Must Be Reopened for Humanitarian Aid…, United Nations.

[5] BMGKda İlginç Laçın Polemiği, *Hürriyet*, Ağustos 18, 2023, https://www.hurriyet.com.tr/dunya/bmgkda-ilginc-lacin-polemigi-42316666

[6] Despite Glimmer of Hope in Armenia, Azerbaijan Conflict, Escalating Tensions Threaten to Derail Fragile Progress, Senior Official Tells Security Council, *United Nations*, August 20, 2023, https://press.un.org/en/2022/sc15154.doc.htm.

[7] Harut Sasunyan, Armenias incompetent actions at the UN did more damage than good, *Armenian Weekly*, August 23, 2023, https://armenianweekly.com/2023/08/23/armenias-incompetent-actions-at-the-un-did-more-damage-than-good/.

[8] The future belongs to Armenia more than Azerbaijan Armenian analyst, *JAM News*, August 21, 2023, https://jam-news.net/richard-kirakosyan-on-the-armenia-azerbaijan-issue/

[9] Azerbaycan Kızılayının Karabağdaki Ermeni asıllı insanlara gönderdiği insani yardım konvoyu Ağdam-Hankendi yolu üzerinde bulunuyor, *az24saat.org*, erişim tarihi: 6 Eylül 2023, https://tur.az24saat.org/2023/08/31/azerbaycan-kizilayinin-karabagdaki-ermeni-asilli-insanlara-gonderdigi-insani-yardim-konvoyu-agdam-hankendi-yolu-uzerinde-bulunuyor-2/

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "BMGK'DA KARABAĞ TARTIŞMALARI VE BAZI ÇEVRELERDE OLUŞTURDUĞU YANKILAR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 34. Eylül 06. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/BMGK-DA-KARABAG-TARTISMALARI-VE-BAZI-CEVRELERDE-OLUSTURDUGU-YANKILAR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır